

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ HÜQUQİ AKTLARIN DÖVLƏT REYESTRİ

Aktın növü	AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ƏMƏK VƏ ƏHALİNİN SOSIAL MÜDAFİƏSİ NAZİRLİYİNİN KOLLEGIYASININ QƏRARI
Qəbul edildiyi tarix	21.06.2012
Qeydiyyat nömrəsi	07
Adı	"İşaxtaran vətəndaşların peşə hazırlığı və əlavə təhsil kurslarının təşkili Qaydaları"nın təsdiqi barədə
Rəsmi dərc edildiyi mənbə	
Qüvvəyə minmə tarixi	26.06.2012
Azərbaycan Respublikasının	060.010.000
Vahid hüquqi təsnifatı üzrə indeks kodu	
Hüquqi Aktların Dövlət	15201206210007
Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi	
Hüquqi aktın Hüquqi Aktların	25.06.2012
Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix	

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" 16 fevral 2011-ci il tarixli 386 nömrəli Fərmanının 1.2-ci bəndinə əsasən Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Baş Məşğulluq İdarəsinin bazasında yaradılmış Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Məşğulluq Xidmətinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə, eyni zamanda "Əlilliyin və uşaqların sağlamlıq imkanları məhdudluğunun qarşısının alınması, əlillərin və sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların reabilitasiyası və sosial müdafiəsi haqqında", "Sosial sığorta haqqında", "Məşğulluq haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarına və Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinə dəyişikliklər və əlavə edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının 22 oktyabr 2010-cu il tarixli 1097-IIIQD nömrəli Qanununun IV maddəsinə, həmçinin "Sosial sığorta haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2011-ci il 30 sentyabr tarixli 208-IVQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında" ölkə Prezidentinin 2011-ci il 26 oktyabr tarixli 1800 nömrəli Sərəncamının 1.3-cü bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi **qərar**a alır:

1. "İşaxtaran vətəndaşların peşə hazırlığı və əlavə təhsil kurslarının təşkili Qaydaları" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Nazirliyin Kadrlarla iş və hüquq şöbəsinə tapşırılsın ki, "İşaxtaran vətəndaşların peşə hazırlığı və əlavə təhsil kurslarının təşkili Qaydaları"nın 3 gün müddətində Azərbaycan

Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilməsi üçün Ədliyyə Nazirliyinə təqdim edilməsini təmin etsin.

3. Dövlət Məşğulluq Xidmətinə tapşırılsın ki, bu Qərardan irəli gələn məsələlərin həll edilməsini təmin etsin.

4. Nazirliyin Ümumi şöbəsinə tapşırılsın ki, bu Qərardan irəli gələn məsələlərin həll edilməsini təmin etsin.

5. "İşaxtaran vətəndaşların peşə hazırlığı və əlavə təhsil kurslarının təşkili Qaydaları"nın təsdiq edilməsi ilə bağlı Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi Kollegiyasının 2002-ci il 17 may tarixli 06 nömrəli və "İşaxtaran vətəndaşların peşə hazırlığının təşkili Qaydaları"na əlavə və dəyişikliklər edilməsi barədə" Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi Kollegiyasının 2004-cü il 10 noyabr tarixli 2-1 nömrəli qərarları ləğv edilsin.

6. Bu Qərarın icrasına nəzarət nazir müavini Natiq Məmmədova həvalə edilsin.

Nazir

Fizuli **Ələkbərov**

"Təsdiq edilmişdir"
Azərbaycan Respublikasının
Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi
Nazirliyinin Kollegiyasının

qərarı № 07

"21" iyun 2012-ci il

Nazir
_____ Fizuli Ələkbərov

**İşaxtaran vətəndaşların peşə hazırlığı və əlavə təhsil
kurslarının təşkili**

Q A Y D A L A R I

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qaydalar Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına, "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa, "Məşğulluq haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa, ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin nümunəvi əsasnaməsinə və digər hüquqi normativ aktlara müvafiq işlənib hazırlanmış, işaxtaran və işsiz vətəndaşların peşə hazırlığının və əlavə təhsili kurslarının (bundan sonra – peşə hazırlığı kursları) təşkili qaydalarını müəyyən edir.

1.2. Peşə hazırlığı kursları əmək bazarının və işəgötürənlərin real tələbləri nəzərə alınmaqla Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Məşğulluq Xidmətinin yerli orqanlarında (bundan sonra – şəhər, rayon Məşğulluq Mərkəzlərində) işaxtaran və işsiz kimi qeydiyyatda olan vətəndaşların işlə təmin olunması imkanlarının genişləndirilməsi, özünüməşğulluğun inkişaf etdirilməsi, əmək bazarında rəqabətə davamlılığının artırılması məqsədilə təşkil edilir.

2. İşaxtaranların peşə hazırlığı kurslarının təşkili.

2.1. İşaxtaranların peşə hazırlığı kursları Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə razılaşdırılmaqla Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin təsdiq etdiyi tədris proqramları (kurikulum) əsasında həyata keçirilir.

2.2. İşaxtaran və işsiz vətəndaşlar aşağıdakı hallarda peşə hazırlığı kurslarına cəlb edirlər:

2.2.1. müvafiq peşə və ya ixtisası olmadığına görə onlar üçün münasib iş seçmək mümkün olmadığı halda;

2.2.2. peşə vərdişlərinə uyğun gələn iş olmadığı üçün onun öz peşəsini (ixtisasını) dəyişdirməsi zəruri olduğu halda;

2.2.3. əvvəlki peşəsi üzrə işləmək qabiliyyətini itirdikdə.

2.3. Peşə hazırlığı kursları Dövlət Məşğulluq Xidməti orqanları nəzdində və ya şəhər, rayon Məşğulluq Mərkəzləri ilə bağlanmış müqavilələrə uyğun olaraq ilk peşə-ixtisas təhsili

müəssisələrində və ya dövlət tərəfindən təhsil fəaliyyətinə verilmiş xüsusi razılığı (lisensiyası) olan digər təhsil müəssisələrində təşkil edilir.

2.3.1. Şəhər, rayon ərazilərində müvafiq ilk peşə-ixtisas təhsil müəssisələri olmadığı halda işaxtaran və işsiz vətəndaşların peşə hazırlığı kursları şəhər, rayon Məşğulluq Mərkəzləri tərəfindən müvafiq şəraiti olan yerlər icarəyə götürülməklə və kurslara müqavilə əsasında mütəxəssislər cəlb olunmaqla da təşkil oluna bilər.

2.4. Peşə hazırlığı kursları şəhər, rayon Məşğulluq Mərkəzləri tərəfindən işaxtaran və işsiz kimi qeydiyyatda olan əmək qabiliyyətli yaşda olan vətəndaşlar cəlb olunmaqla təşkil edilir. Mərkəz tərəfindən peşə hazırlığı kursuna cəlb olunanların fərdi qeydiyyat vərəqəsində onların peşə təhsilinə cəlb edilməsi haqqında müvafiq qeydlər aparılır.

2.5. Peşə hazırlığı kurslarının təşkil edilməsi nəzərdə tutulan istehsalat bazasının yönündən asılı olaraq siniflər, kabinetlər, laboratoriyalar və tədris istehsalat emalatxanaları hazırlanan ixtisaslara uyğun olaraq lazımi texniki, əyani vəsaitlərlə, dəzgah və avadanlıqlarla təchiz olunmalıdır.

2.6. Şəhər, rayon Məşğulluq Mərkəzləri peşə hazırlığı kurslarının təşkili ilə əlaqədar əsasən dördtərəfli (şəhər, rayon Məşğulluq Mərkəzi – ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisəsi - işəgötürən - təhsilalan) və ya zəruri hallarda üçtərəfli (şəhər, rayon Məşğulluq Mərkəzi - təhsil müəssisəsi - təhsilalan) müqavilə bağlayırlar. Müqavilədə onun məqsədi, tərəflərin öhdəlikləri və hüquqi ünvanları göstərilir.

2.7. Peşə hazırlığı kursları bir qayda olaraq 10-24 nəfərlik qruplar halında təşkil olunur. Bəzi peşə və ixtisaslar (kompüter texnologiyaları, xarici dil, ixtisaslı fəhlə peşələri və s.) üzrə fənnin proqramlarının mürəkkəbliyini nəzərə alaraq ixtisaslı kadr hazırlığının keyfiyyətini yüksəltmək məqsədilə məşğələlər lazım olduqda 6-8 nəfərlik yarımqruplarda da aparıla bilər.

İşəgötürənlərin sifərişi ilə təhsilalanların hazırlığını çevik həyata keçirmək məqsədi ilə peşə hazırlığı kursları vətəndaşların arzusu ilə ödənişli əsaslarla da təşkil edilə bilər.

2.8. Kurslarda təhsilin müddəti təsdiq olunmuş tədris proqramına (kurikuluma) uyğun 3 aydan çox olmamaqla müəyyən edilir.

2.9. Sınıf jurnallarında tədris proqramına (kurikuluma) uyğun mövzular, təhsilalanların dərəcə davamiyyəti, tədris proqramının mənimsənilməsi, mənimsəmənin qiymətləndirilməsi, qeyd edilir.

2.10. Şəhər, rayon Məşğulluq Mərkəzinin mütəxəssisi peşə hazırlığı kurslarının gedişinə, dərslərin tədris proqramına (kurikuluma) uyğun aparılmasına müntəzəm olaraq nəzarət edir.

2.11. Təhsilalan təhsil müddətində üzrsüz səbəbdən 3 gün dərs buraxdıqda və ya fənlərin tədris proqramını (kurikulumu) mənimsəmək qabiliyyəti olmadığı aşkar edildikdə təhsildən kənarlaşdırılır.

2.12. Təhsilalanların istehsalat təcrübəsi işəgötürən müəssisələrin tədris emalatxanalarında, sexlərində və ya ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin istehsalat və təcrübə sahələrində həyata keçirilir. Bununla əlaqədar olaraq təhsilalanlara həmin müəssisə mövcud infrastrukturundan (tədris-istehsalat, elmi-tədqiqat, informasiya, mədəni-məişət, idman, sağlamlıq mərkəzlərindən, kitabxanalardan və s.) istifadə etmək üçün şərait yaradır.

2.13. Peşə kurslarında keçiriləcək təcrübə məşğələlərinə məşğələ rəhbəri tədris proqramına (kurikuluma) uyğun həftəlik iş planı tutur, məşğələlərin keçirildiyi tarix və saatların miqdarına uyğun məşğələlərin mövzularını göstərir. İş planı məşğələ rəhbəri tərəfindən imzalanır və təcrübə qurtardıqdan sonra o, rəhbərliyə hesabat verir.

2.14. İşaxtaranların peşə hazırlığı kursları prosesi tədris planında nəzərdə tutulmuş imtahan (məqbul, referat, sınaq işi və s.) verməklə başa çatır.

Təhsilalanların biliyini imtahan komissiyası qiymətləndirir və iki nüsxədən ibarət protokol tərtib olunur, onun bir nüsxəsi şəhər, rayon Məşğulluq Mərkəzinə verilir.

2.15. Peşə hazırlığı kursunu başa çatdırmış və ixtisas imtahanını (məqbul, referat, sınaq işi və s.) müvəffəqiyyətlə vermiş təhsilalanlara kursu bitirmək haqqında təhsil müəssisəsi və ya Məşğulluq Mərkəzi tərəfindən Təhsil Nazirliyindən alınmış, təhsil müəssisəsinin və ya kursun rəhbərliyi, eləcə də imtahan komissiyası tərəfindən imzalanmış sertifikat verilir.

3. İşaxtaranların peşə hazırlığı kurslarının maliyyələşdirilməsi.

3.1. İşaxtaranların peşə hazırlığı kurslarının təşkili Dövlət büdcəsindən Dövlət Məşğulluq Xidmətinə ayrılan vəsait hesabına maliyyələşdirilir.

3.2. Peşə hazırlığı kurslarının maliyyələşdirilməsi şəhər, rayon Məşğulluq Mərkəzi tərəfindən Dövlət Məşğulluq Xidmətinə aşağıdakı sənədlər təqdim edildikdən sonra həyata keçirilir:

3.2.1. ilk peşə-ixtisas təhsil müəssisəsində və ya digər müəssisələrdə peşə hazırlığı kurslarına cəlb olunan vətəndaşların adı, soyadı, sayı, ixtisaslar üzrə siyahısı, kursun başlanma və qurtarma tarixi göstərilməklə şəhər, rayon Məşğulluq Mərkəzinin müraciət məktubu;

3.2.2. peşə hazırlığı kurslarının ilk peşə-ixtisas təhsil müəssisələri və ya kursun rəhbərliyi tərəfindən təsdiqlənmiş və şəhər, rayon Məşğulluq Mərkəzi ilə razılaşdırılmış xərclər smetası;

3.2.3. pedaqoji kadrların əmək haqlarının tarif cədvəli;

3.2.4. tərəflər arasında bağlanmış müqavilə;

3.2.5. peşə hazırlığı kursları şəhər, rayon Məşğulluq Mərkəzi nəzdində və ya Dövlət Məşğulluq Xidmətinin tədris bazasında təşkil edildiyi halda, pedaqoji kadrlarla tərəflər arasında bağlanmış müddətli əmək müqaviləsi.

3.3. Şəhər, rayon Məşğulluq Mərkəzi xərclər smetasına müvafiq olaraq təhsil xərclərinin ödənilməsi üçün nəzərdə tutulmuş vəsaiti ilk peşə-ixtisas təhsil müəssisəsinə və ya peşə kursuna köçürür. Müqavilədə xərclər smetasında göstərilən vəsaitin ilk peşə-ixtisas təhsil müəssisəsinə və ya kursa köçürülməsi nəzərdə tutulduqda, təqaüd təhsil müəssisəsi və ya kursun rəhbərliyi tərəfindən ödənilir. Onlar tərəfində təqaüdü ödənilməsi mümkün olmadıqda isə təqaüd müstəsna hal kimi Dövlət Məşğulluq Xidmətinin razılığı ilə şəhər, rayon Məşğulluq Mərkəzləri tərəfindən nağd yolla ödənilir.

3.4. Peşə hazırlığı kurslarının xərclərinə aşağıdakılar aiddir:

3.4.1. müəllimlərin, istehsalat təlimi ustalarının, imtahan komissiyası üzvlərinin əməyinin ödənilməsi, bu ödənişlərə hesablanmış məcburi dövlət sosial sığorta haqları;

3.4.2. təhsilalanların tədrislə əlaqədar sərf etdikləri nəqliyyat xərcləri (nəqliyyat vasitələrində gediş haqqı üzrə);

3.4.3. şəhər, rayon Məşğulluq Mərkəzləri tərəfindən bir yaşayış məntəqəsindən digər yaşayış məntəqəsinə kursa göndərilərkən təhsilalanlar yataqxanalar və ya yaşayış sahəsi ilə təmin edilməlidirlər, əks halda onlar üçün müvafiq kirayə haqqı nəzərdə tutulmalıdır;

3.4.4. qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada hesablanmış təqaüdü məbləği;

3.4.5. kurslar üçün istehsalat sahələrinin icarə haqqı, lazimi avadanlıqların və materialların əldə edilməsinə sərf ediləcək xərclər, kommunal xərclər, texniki vasitələrin istismarı xərcləri;

3.4.6. peşə hazırlığı kurslarının təşkili və həyata keçirilməsi ilə birbaşa bağlı olan sair xərclər.

3.5. Xərclər smetası peşə hazırlığı kursları keçirilən təhsil müəssisəsi tərəfindən orada qüvvədə olan tarif üzrə, tarif olmadıqda isə şəhər, rayon Məşğulluq Mərkəzi ilə razılaşdırılmış müqavilə qiymətlərinə əsasən tərtib edilir.

3.6. Peşə hazırlığı kursları şəhər, rayon Məşğulluq Mərkəzləri nəzdində yaradılmış tədris bazasında təşkil edildikdə texniki vasitələrin istismar xərcləri və icarə haqqı istisna olmaqla smetada nəzərdə tutulmuş qalan xərclər kursun təşkilatçısı olan Məşğulluq Mərkəzi tərəfindən nağd yolla ödənilir.

3.7. Peşə hazırlığı kursları dövründə vətəndaşlara verilən təqaüdün hesablanması və ödənilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 22 yanvar 2002-ci il tarixli 13 sayılı Qərarı ilə təsdiq edilmişdir. Peşə hazırlığı, yenidən hazırlıq və ixtisasartırma dövründə vətəndaşlara verilən təqaüdün hesablanması və ödənilməsi Qaydaları»na uyğun olaraq həyata keçirilir.

Peşə hazırlığı kursları dövründə vətəndaşlara verilən təqaüdün məbləği əlavə dəyər vergisinə, eləcə də sadələşmiş vergiyə cəlb olunmur.